Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Советы КАРАРЫ

2021 елның 1 ноябре 71№

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы территориясендә муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру турында

Россия Федерациясе Торак кодексы, 2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы, 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 248-ФЗ номерлы федераль законнары, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Кушымта итеп бирелә торган түбәндәгеләрне расларга:

- Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы территориясендә муниципаль торак контроле турында нигезләмә;
- муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәҗбүри таләпләрне бозу хәвеф - хәтәр индикаторлары исемлеге;
- муниципаль торак контроленең төп күрсәткечләре һәм аның максатчан күрсәткечләре, муниципаль торак контроле өчен индикатив күрсәткечләр.

2.Әлеге карарны Әлки муниципаль районының рәсми https://alkeevskiy.tatarstan.ru сайтында бастырып чыгарырга һәм "Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми http://pravo.tatarstan.ru порталында"урнаштырырга.

3. Әлеге карар 2022 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

Совет Рәисе,
Әлки муниципаль район Башлыгы: А. Ф. Никошин

Расланган
ТР Әлки муниципаль
районы Советының
2021 елның 1
ноябрендәге 71
номерлы карары

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы территориясендә муниципаль торак контроле турында НИГЕЗЛӘМӘ

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы территориясендә муниципаль торак контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба – муниципаль торак контроле).

1.2. Муниципаль торак контроле предметы булып торак законнарында, энергияне сак тоту турындагы һәм муниципаль торак фондына карата энергетика нәтиҗәлелеген арттыру хакындагы законнарда билгеләнгән мәҗбүри таләпләрнең юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданнар (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) тарафыннан үтәү тора:

1) муниципаль торак фондыннан файдалануга һәм аның сакланышына карата, шул исәптән күпфатирлы йортлардагы торак урыннарына карата , алардан файдалану һәм тоту, күпфатирлы йортлардагы урыннар милекчеләренең гомуми мөлкәтен файдалану һәм тотуга, күпфатирлы йортта торак бинаны торак булмаган бинага һәм торак булмаган бинаны торак бинага күчерү тәртибе, торак урынны торак булмаган бинага һәм торак булмаган бинага күчерүне гамәлгә ашыру тәртибенә, күпфатирлы йортта биналарны яңадан планлаштыру һәм (яисә) яңадан урнаштыру тәртибенә таләпләр;

2) капиталь ремонт фондларын формалаштыруга таләпләр;

3)күпфатирлы йортларда хезмәт күрсәтүче һәм (яисә) гомуми мөлкәтне тоту һәм ремонтлау эшләрен башкаручы күпфатирлы йортлар белән идарә итүче юридик затлар, шәхси эшмәкәрләрнең эшен оештыру һәм аларның эшчәнлегенә карата таләпләр;

4) күпфатирлы йортларда һәм торак йортларда милекчеләргә һәм алардан файдаланучыларга коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә таләпләр;

5) тиешле сыйфатта булмаган күпфатирлы йортта һәм (яисә) билгеләнгән дәвамлылыктан артып киткән өзеклекләр белән идарә итү, карап тоту һәм ремонтлау буенча эшләр башкару очрагында торак урынны карап тоту өчен түләү күләмен үзгәртү кагыйдәләре,

6) күпфатирлы йортта гомуми мөлкәтне тоту кагыйдәләре һәм торак урынны карап тоткан өчен түләү күләмен үзгәртү кагыйдәләре;

7) күпфатирлы йортларда һәм торак йортларда милекчеләргә һәм файдаланучыларга коммуналь хезмәтләр күрсәтү, туктатып тору һәм чикләү кагыйдәләре;

8)күпфатирлы йортлар һәм торак йорт биналарының энергетика нәтиҗәлелеге, файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән тәэмин итү таләпләре;

9) ресурслар белән тәэмин итүче оешмалар, күпфатирлы йортлар белән идарә итү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы затлар тарафыннан системада мәгълүмат урнаштыру тәртибенә карата таләпләр;

10) күпфатирлы йортларда инвалидларның файдалана алуын тәэмин итүгә таләпләр;

11) социаль файдаланудагы наем йортларында торак урыннары бирү таләпләре.

1.3. Муниципаль торак контроле Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге (алга таба – Контроль орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Башкарма комитетның муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга

вәкаләтле вазыйфаи затлары-Әлки муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге начальнигы һәм баш белгече (алга таба – инспектор).

Контроль органның күрсәтелгән вазыйфаи затларының вазыйфаи бурычларына аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә муниципаль торак контроле буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру керә.

Муниципаль торак контролен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 248-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 248 - ФЗ№ Федераль закон) нигезендә һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән хокукларга, бурычларга һәм җаваплылыкка ия.

Контроль чараны уздыру турында карар кабул итүгә вәкаләтле Контроль орган вазыйфаи затлары булып Контроль органы җитәкчесе, җитәкчесе урынбасары (контроль органның вәкаләтле вазыйфаи затлары) тора.

1.5. Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәрү белән бәйле мөнәсәбәтләргә карата Россия Федерациясе Торак кодексы, 248-ФЗ номерлы федераль закон, 2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Муниципаль торак контроле объектлары булып тора:

1) контрольдә торучы затның әлеге Нигезләмәнең 1.2 пунктының 1 - 11 пунктчаларында күрсәтелгән мәҗбүри үтәлергә тиешле, шул исәптән эшчәнлекне гамәлгә ашыручы контрольдә торучы затларның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл кылмавы);

2) әлеге Нигезләмәнең 1.2 пунктының 1 - 11 бүлекләрендә күрсәтелгән мәҗбүри таләпләр куела торган контрольдә тотыла торган затларның, шул исәптән продукциянең (товарларның) эшчәнлек нәтиҗәләре;

3) муниципаль торак фондының торак урыннары, муниципаль торак фондының торак урыннары булган күпфатирлы йортлардагы гомуми мөлкәт һәм әлеге Нигезләмәнең 1.2 пунктының 1 - 11пунктчаларында күрсәтелгән мәҗбүри таләпләр куела торган башка объектлар.

1.7. Контроль объектларын исәпкә алу башкарыла:

Контроль чараларның бердәм реестры;

судка кадәр шикаять бирү мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасы буйсынуындагы система);

ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән башка дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системалары.

1.8. Гражданнар файдалана торган торак урыннарга карата муниципаль торак контролен гамәлгә ашырганда планлы контроль чаралар үткәрелми.

II. Зыян (зарар) китерү хәвеф-хәтәр категориясе[1]

2.1. Муниципаль торак контроле профилактик чараларны һәм контроль чараларны сайлауны, аларның эчтәлеген (шул исәптән тикшерелә торган мәҗбүри таләпләр күләме), интенсивлыгын һәм нәтиҗәләрен билгели торган зыян (зарар) китерүче хәвеф - хәтәр белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта даими нигездә контроль орган тарафыннан зыян (зарар) китерүче хәвеф - хәтәр белән бәяләү һәм идарә итү өчен кулланыла торган белешмәләрне (җыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алу) мониторингы үткәрелә.

2.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зара) китерү хәвеф-хәтәре белән идарә итү максатларында контроль объектлары зыян (зарар) китерү хәвеф-

[1] Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган муниципаль контрольнең әлеге төрен оештыруга һәм гамәлгә ашыруга гомуми таләпләр белән контрольдә тоту рәвеше турында федераль законда башкасы билгеләнмәгән булса, Нигезләмә белән муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәрләрне бәяләү һәм аларга идарә итү системасының кулланылмавы билгеләнергә мөмкин. Бу очракта планлы контроль чаралар һәм планнан тыш контроль чаралар 248-ФЗ номерлы Федераль законның 61 һәм 66 статьяларында билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып үткәрелә (248-ФЗ№ Федераль законның 22 ст. 7 өлеше).

хәтәренең түбәндәге категорияләренең берсенә кертелергә мөмкин (алга таба - хәвеф-хәтәр категориясе):[2]

югары хәвеф-хәтәр;

уртача хәвеф-хәтәр;

чамалы хәвеф-хәтәр;

түбән хәвеф-хәтәр .

2.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын хәвеф-хәтәр категорияләренә кертү критерийлары әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

2.4. Контроль объектын хәвеф-хәтәр категориясенең берсенә кертү аның характеристикасын расланган хәвеф-хәтәр критерийлары белән чагыштыру нигезендә Контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта мәҗбүри таләпләрне бозуның хәвеф-хәтәр индикаторы булып, үзе мәҗбүри таләпләрне бозмый, әмма югары дәрәҗәдә ихтималлык белән закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү хәвеф-хәтәре булып, контроль объекты параметрларыннан туры килү яисә читләшү тора

2.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәҗбүри таләпләрне бозуның хәвеф-хәтәр индикаторлары исемлеге Совет карары белән раслана.

2.6. Контроль объекты билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән дип санала.

2.7. Контроль орган контроль объектының хәвеф-хәтәрнең башка категориясе критерийларына туры килүе яки хәвеф-хәтәр критерийларын үзгәртү турында мәгълүмат кергән көннән биш эш көне эчендә контроль объектының хәвеф-хәтәр категориясен үзгәртү турында карар кабул итә.

III. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда үткәрелә торган профилактик чара төрләре

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда Контроль орган түбәндәге профилактик чаралар үткәрә:[3]:

1) мәгълүмат җиткерү;

2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;

3) искәрәтүне игълан итү;

4)консультация бирү;

5) профилактик визит.

3.1. Мәҗбүри таләпләрне үтәү һәм хокук куллану практикасын гомумиләштерү мәсьәләләре буенча контрольдә торучы һәм башка кызыксынучы затларга мәгълүмат җиткерү

3.1.1. Контроль орган контрольдә торучы һәм башка кызыксынучы затларга мәҗбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча мәгълүмат җиткерүне «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтта (алга таба – рәсми сайт), массакүләм мәгълүмат чараларында, контрольдә торучы затларның дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булганда) һәм башка рәвешләрдә гамәлгә ашыра:

---

[2] Хәвеф - хәтәр категориясе исемлеге үрнәк һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан 248-ФЗ номерлы Федераль законның 23 статьясын исәпкә алып мөстәкыйль билгеләнә.

[3]Профилактик чаралар исемлеге якынча һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 45 статьясын исәпкә алып, мөстәкыйль билгеләнә, шул ук вакытта мәгълүмат һәм консультация бирү мәҗбүри.

248-ФЗ номерлы Федераль законның 45 статьясындагы 1 өлешенең 3 һәм 6 пунктлары нигезендә Контроль орган, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән профилактик чаралардан тыш, намуслылыкны стимуллаштыру һәм үз-үзен тикшерү чаралары кебек профилактик чаралар үткәрергә мөмкинлеге билгеләнә(248-ФЗ№ Федераль законның 48 һәм 51 статьялары).

1) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны җайга сала торган норматив хокукый акт текстлары;

2) Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны җайга сала торган норматив хокукый актларга кертелгән үзгәрешләр, аларның үз көченә керү вакытлары һәм тәртибе турында белешмәләр;

3) әлеге актларның структур берәмлекләрен күрсәтеп,
мәҗбүри таләпләре булган әлеге үтәлешен бәяләү контроль предметы булып торган, шулай ук мәҗбүри таләпләрне бозганда кулланыла торган җаваплылык чаралары турындагы мәгълүматны гамәлдәге редакциядәге текстлы норматив хокукый актлар исемлеге;

4) үз-үзен тикшерү өчен куллануны рөхсәт итә торган форматта расланган тикшерү кәгазьләре;

5) мәҗбүри таләпләрне үтәү буенча җитәкчелек;

6) мәҗбүри таләпләрне бозуның хәвеф-хәтәр индикаторлары исемлеге, контроль объектларын хәвеф-хәтәр категорияләренә кертү тәртибе;

7) хәвеф-хәтәр категориясе күрсәтеп, ел саен контроль чаралар планын формалаштыру кысаларында исәпкә алына торган контроль объектлар исемлеге;

8)зыян китерүче хәвеф-хәтәрне профилактикалау программасы һәм тикшерү органы тарафыннан планлы тикшерү чаралары үткәрү планы (мондый чаралар үткәргәндә);

9) контроль орган тарафыннан контрольдә торучы заттан соратып алына торган белешмәләрнең тулы исемлеге;

10) мәҗбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча консультация бирү ысуллары турында белешмәләр;

11) Контроль орган тарафыннан контрольдә торучы затларның намуслылыгын стимуллаштыру чараларын куллану турында белешмәләр;

12) Контроль органы карарларына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка кадәр шикаять бирү тәртибе турында белешмәләр;

13) Контроль органның хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләрен үз эченә алган докладлар;

14) муниципаль контроль турында докладлар;

15) үз-үзеңне тикшерү ысуллары һәм процедурасы турында мәгълүмат (булганда), шул исәптән үз-үзеңә тикшерү уздыру һәм мәҗбүри таләпләрне үтәү декларациясен әзерләү буенча методик тәкъдимнәр һәм контрольлек итүче затлар тарафыннан бирелгән мәҗбүри таләпләрне үтәү декларацияләре турында мәгълүмат;

16) Россия Федерациясе норматив хокукый актларында, Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда һәм (яисә) зыян китерүче хәвеф-хәтәрне профилактикалау программаларында каралган башка белешмәләр.

3.2. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү

3.2.1. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү Контроль орган тарафыннан елга 1 тапкыр үткәрелә һәм түбәндәге бурычларны хәл итүгә юнәлдерелә:

1) Контроль орган һәм аның вазыйфаи затлары тарафыннан муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен, мәҗбүри таләпләрне куллануга бертөрле карашларны тәэмин итү;

2) күрсәтелгән бозулар барлыкка килүгә ярдәм итүче мәҗбүри таләпләрне, сәбәпләрне, факторларны һәм шартларны типик бозуларны ачыклау;

3) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү очракларын анализлау, зыян (зарар)китерүнең хәвеф-хәтәр чыганакларын һәм факторларын ачыклау;

4) мәҗбүри таләпләрне актуальләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү;

5) дәүләт контроле (күзәтчелеге), муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнарына үзгәрешләр кертү турында тәкъдимнәр әзерләү.

3.2.2. Әлки муниципаль районында торак контролен гамәлгә ашыруның хокук куллану практикасын гомумиләштерү үткәрелгән тикшерү чаралары һәм аларның

нәтиҗәләре турында мәгълүматларны җыю һәм анализлау ярдәмендә Контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.2.3 Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләре буенча, Контроль орган хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләрен үз эченә алган доклад әзерли.

3.2.4 Хокук куллану практикасы турында доклад Әлки муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесе карары белән раслана һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының рәсми http://alkeevskiy.tatarstan.ru сайтында хисап елыннан соң килүче елның 1 мартыннан да соңга калмыйча урнаштырыла.

3.3. Мәҗбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында искәртү

3.3.1. Контроль орган контрольдә торучы затка мәҗбүри таләпләрне һәм мәҗбүри таләпләрне бозу билгеләре турында мәгълүмат булганда мәҗбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында һәм (яки) мәҗбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүе яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы тудыруы турында расланган мәгълүматлар булмаганда искәртү (алга таба - искәртү) ясый һәм мәҗбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү буенча чаралар күрергә тәкъдим итә.

3.3.2. Искәртү Россия Икътисадый үсеш министрлыгының 2021.31.03, 151№ «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик рәвешләре турында»боерыгы белән расланган форма буенча төзелә.

3.3.3. Контрольдә торучы зат искәртү алынган көннән алып ун эш көне эчендә[4] Контроль органга искәртүгә карата ризасызлык белдерергә хокуклы.

3.3.4. Ризасызлыкта булырга тиеш:

1) ризасызлык җибәрелә торган Контроль орган атамасы;

2)контрольдә торучы юридик затның атамасы, шәхси эшмәкәр яисә гражданның, затның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (соңгысы - булган очракта), шулай ук контактлы телефон номеры (номерлары), электрон почта адресы (адреслары) һәм җавап җибәрелергә тиешле почта адресы;

3) салым түләүче юридик затның, шәхси эшмәкәрнең идентификация номеры,

4)гражданның паспорт сериясе һәм номеры яки шәхесен таныклаучы башка документ;

5) искәртү датасы һәм номеры;

6) контрольдә торучы затның белдерелгән искәртүгә риза булмавын нигезләүче дәлилләре;

7) контрольдә торучы затның искәртү алу датасы;

8) шәхси имза һәм дата.

3.3.5. Контроль органга ризасызлык контрольдә торучы зат тарафыннан почта аша кәгазьдә яисә гади электрон имза яисә 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда көчәйтелгән электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә, Контроль органның электрон почта адресына яисә искәртүдә күрсәтелгән башка ысуллар белән җибәрелә.

3.3.6. Кирәк булган очракта, контрольдә торучы зат үз дәлилләрен раслау өчен белдерелгән ризасызлыкка тиешле документлар яки аларның расланган күчермәләрен беркетә.

3.3.7. Контрольдә торучы зат тарафыннан искәртүгә белдерелгән ризасызлыкны Контроль органы аны алганнан соң 5 эш көненнән дә соңга калмыйча карый.

3.3.8. Ризасызлыкны карау нәтиҗәләре буенча Контроль орган түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) игълан ителгән искәртүне гамәлдән чыгару формасында ризасызлыкны канәгатьләндерә;

2) баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, ризасызлыкны канәгатьләндерүдән баш тарта.

3.3.9. Контроль орган контрольдә торучы затка искәртүгә белдерелгән ризасызлыкны карау нәтиҗәләре турында 5 эш көненнән[5] дә соңга калмыйча хәбәр итә.

3.3.10. Шул ук нигезләр буенча ризасызлыкны кабат юллау рөхсәт ителми.

3.3.11. Контроль орган мәҗбүри таләпләрне бозуга юл куелмау турында игълан ителгән искәртүләрне исәпкә ала һәм башка профилактик һәм контроль чаралар уздыру өчен әлеге мәгълүматларны куллана.

3.4. Консультация бирү

3.4.1. Контрольдә торучы затларга һәм аларның вәкилләренә консультация бирү муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйле түбәндәге мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

1) контроль чаралар үткәрү тәртибе;

2) контроль чаралар үткәрү вакыты;

3) контроль чаралар нәтиҗәләре буенча карарлар кабул итү тәртибе;

4) Контроль орган карарларына шикаять бирү тәртибе.

3.4.2. Инспекторлар контрольдә торучы затларга һәм аларның вәкилләренә консультация бирә:

4Муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә.

[5] Тәкъдим ителгән срок, аны муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы башка срокта билгеләргә хокуклы. Контроль чаралар исемлеге якынча һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 56 статьясын исәпкә алып, мөстәкыйль билгеләнә.

1) телефон буенча телдән аңлатмалар рәвешендә, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул итүдә яисә профилактик, контроль чара уздыру барышында;

2) Контрольдә торучы затлар һәм аларның вәкилләренең бертиплы мөрәҗәгатьләре (10нан артык бертиплы мөрәҗәгать)буенча рәсми сайтта Контроль органының вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган язма аңлатма урнаштырып.

3.4.3. Инспекторлар тарафыннан һәр мөрәҗәгать итүчене шәхси кабул итүдә шәхси консультацияләр 10 минуттан артмаска тиеш.

Телефон аша сөйләшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.4.4. Контроль орган контрольдә торучы затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

3.4.5. Контроль органының вазыйфаи заты тарафыннан язма рәвештә консультация бирүтүбәндәге очракларда башкарыла:

а) контрольлек итүче зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача җавап бирү турында мөрәҗәгать тәкъдим ителсә;

б) консультацияләр бирү вакытында куелган сорауларга җавап бирү мөмкин булмаганда;

в) куелган сорауларга җавап өстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итсә.

3.4.6. Контрольлек итүче зат 2006 елның 2 маендагы «Россия Федерациясе гражданнары мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында» 59-ФЗ номерлы федераль законда билгеләнгән срокларда язмача җавап бирү турында мөрәҗәгать җибәрергә хокуклы.

3.4.7. Контроль орган үткәрелгән консультацияләр исәбен алып бара.

3.5. Профилактик визит

3.5.1. Профилактик визит инспектор тарафыннан контрольдә торучы зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әңгәмә формасында яки видео-конференция-элемтә куллану юлы белән уздырыла.

3.5.2. Инспектор түбәндәгеләргә карата мәҗбүри профилактик визит үткәрә:

---

1)күпфатирлы йортлар белән идарә итү өлкәсендә эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольдә торучы затлар эшчәнлеген башланганнан алып бер елдан да соңга калмыйча (эшчәнлек башлану турында мәгълүматлар булганда);

2)контроль объектларын югары хәвеф - хәтәр категориясенә кертү турында карар кабул ителгән көннән алып бер елдан да соңга калмыйча.

3.5.3. Профилактик визит контрольдә торучы затлар белән килешенеп үткәрелә.

3.5.4. Контроль орган контрольдә торучы затка профилактика визитын үткәрү турында аны үткәрү датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәрнамә җибәрә.

Контрольдә торучы зат, бу хакта Контроль органга аны үткәрү датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итеп, профилактик визит уздырудан (мәҗбүри профилактик визитны да кертеп) баш тартырга хокуклы.

3.5.5. Мәҗбүри профилактика визитын үткәрү турында хәбәрнамә язма рәвештә яисә электрон документ формасында төзелә һәм түбәндәге белешмәләр үз эченә ала:

1) хәбәрнамәне төзү датасы, вакыты һәм урыны;

2) Контроль орган исеме;

3) контрольдә тотучы затның тулы исеме;

4) вәкаләтле вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда);

5) мәҗбүри профилактик визитның датасы, вакыты һәм урыны;

6) вәкаләтле вазыйфаи зат имзасы.

Мәҗбүри профилактик визит үткәрү турында хәбәрнамә контрольлек итүче зат адресына язмача яки электрон документ формасында җибәрелә.

Мәҗбүри профилактика визитын үткәрү вакыты Контроль орган тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

1.5.6. Профилактик визит нәтиҗәләре буенча инспектор профилактик визит үткәрү турында акт төзи.

1.5.7. Контроль орган үткәрелгән профилактик визитларның исәбен алып бара.

IV. Муниципаль контроль кысаларында үткәрелә торган контроль чаралар тәртибе һәм формасы

4.1. Контроль чаралар. Гомуми сораулар

4.1.1. Муниципаль контроль түбәндәге планлы һәм планнан тыш контроль чараларын үткәрүне оештыру юлы белән Контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:[5]

инспекция визиты, документар тикшерү, күчмә тикшерү-контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнештә;

мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү – контрольлек итүче затлар белән бәйләнешсез.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә торучы затлар белән үзара бәйләнеш:

инспектор һәм контрольдә торучы зат яки аның вәкиле арасында очрашу, телефон аша һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры бәйләнеш);

документлар, башка материаллар соратып алу;

инспекторның контрольдә торучы зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында булуы (инспекторның һәркем өчен мөмкин булган җитештерү объектларында булу очракларыннан тыш).

4.1.3. Контрольдә торучы зат белән үзара бәйләнештә башкарыла торган контроль чаралар Контроль орган тарафыннан түбәндәге нигезләр буенча үткәрелә:

1) Контроль органда контроль объектының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү яисә зыян (зарар) китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы яки мәҗбүри таләпләрне бозуның хәвеф - хәтәр индикаторлары белән расланган параметрларына туры килүен ачыклану яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүе;

2) контроль чаралар үткәрү планына кертелгән контроль чаралар үткәрү сроклары җитү;

3) Россия Федерациясе Президентының, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә торучы затларга карата контроль чара үткәрү турында күрсәтмәсе;

4) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча законнарның үтәлешен күзәтү, кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

5) Федераль законның 95 статьясы 1 өлешендә ачыкланган мәҗбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында контроль орган карарын үтәү срогы тәмамлану.

Үзара бәйләнешсез контроль чаралар, Контроль органның вәкаләтле вазыйфаи затлары биремнәре нигезендә, шул исәптән Федераль законда билгеләнгән очракларда да инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

4.1.4. Планлы һәм планнан тыш контроль чаралар, контрольдә торучы затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелә торган чаралардан тыш, инспектор һәм тикшерү чарасын үткәрүгә җәлеп ителә торган затлар тарафыннан түбәндәге контроль гамәлләр башкару юлы белән үткәрелә:[6]

карау;

сораштыру;

язма аңлатма алу;

документлар таләп итү;

экспертиза.

4.1.5. Контрольдә торучы зат белән үзара бәйләнешне күздә тоткан контроль чара үткәрү, шулай ук документар тикшерү өчен, Контроль органның вәкаләтле заты тарафыннан имзаланган, түбәндәге белешмәләр күрсәтелгән Контроль орган карары кабул ителә:

1) карар кабул итү датасы, вакыты һәм урыны;

2) карарның кем тарафыннан кабул ителүе;

3) контроль чараны үткәрү нигезләре;

4) контроль төре;

5) контроль чараны уздыруга вәкаләтле инспекторның (инспекторлар, шул исәптән инспекторлар төркеме җитәкчесенең), шулай ук мондый чараны үткәрүгә җәлеп ителә торган белгеч, экспертларның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), вазыйфасы яисә эксперт оешмасы атамасы;

6) контроль чара үткәрелә торган контроль объекты;

7) контрольдә торучы зат тарафыннан эшчәнлек алып бару урыны адресы яисә контроль чарасы үткәрелә торган башка контроль объектларының урнашу адресы, рейд контроленә карата күрсәтелмәскә дә мөмкин;

8) контроль чара үткәрелә торган контроль объектының мәҗбүри таләпләренә туры килүе өчен җаваплы гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда) яисә оешма атамасы, оешма (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) адресы, рейд контроленә карата күрсәтелмәскә мөмкин;

9)контроль чара төре;

10) контроль чара кысаларында башкарыла торган контроль гамәлләр исемлеге;

11) контроль чара предметы;

12) куллану мәҗбүри булып торса, тикшерү битләре;

13)контроль чара үткәрү датасы, шул исәптән контрольдә торучы зат белән турыдан-туры бәйләнеш вакыты (рейд контролендә контрольдә торучы зат белән турыдан-туры бәйләнеш срогы күрсәтелмәскә мөмкин);

14) мәҗбүри таләпләрне үтәүне бәяләү өчен кирәк булган граждан, оешма тарафыннан бирелә торган документлар исемлеге (мәҗбүри таләпләрне үтәүне бәяләү максатларында контроль чара кысаларында контрольдә торучы зат тарафыннан документлар бирү каралган очракта);

15) контроль төре турындагы нигезләмәдә каралган булса, башка белешмәләр.

[6] Контроль гамәлләр исемлеге якынча һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 65 статьясын исәпкә алып, мөстәкыйль билгеләнә.

Мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерүне үткәрүгә карата әлеге контроль чарасын үткәрү турында нигезләмәнең әлеге пунктының беренче абзацында каралган карар кабул итү таләп ителми.

4.1.6. Контроль чаралар Контроль органның контроль чараларын үткәрү турындагы карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булганда, Контроль орган контроль чараларын үткәрүгә экспертларны, билгеләнгән тәртиптә аттестацияләнгән эксперт оешмаларын һәм контроль чаралар үткәрүгә җәлеп ителә торган эксперт реестрына кертелгән экспертлар, эксперт оешмаларын җәлеп итә.

4.1.7. Контрольдә торучы зат белән үзара бәйләнешне күздә тотучы контроль чара тәмамланганнан соң, инспектор Россия Икътисадый үсеш министрлыгының "Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик рәвешләре турында" 2021.31.03, 151№ боерыгы белән расланган форма буенча контроль чара актын (алга таба-акт) төзи.

Мондый чараны уздыру нәтиҗәләре буенча мәҗбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәҗбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгәнлеге күрсәтелә.

Контрольдә торучы зат белән үзара бәйләнешне күздә тотучы контроль чара вакытында ачыкланган бозуларны бетерелгән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.1.8. Мәҗбүри таләпләрне бозу дәлиле булган документлар, башка материаллар актка теркәлә.

Контроль чара уздырганда тутырылган тикшерү кәгазьләре актка кушылырга тиеш.

4.1.9. Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәрү көнендә контроль чара үткәрү урынында башкарыла.

4.1.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт, закон тарафыннан саклана торган серне тәшкил иткән контроль чара нәтиҗәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

4.1.11. Контроль чара актында бәян ителгән фактлар һәм нәтиҗәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә торучы зат шикаятьне әлеге Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә җибәрергә хокуклы.

4.2. Контроль чаралар нәтиҗәләре буенча Контроль орган тарафыннан күрелә торган чаралар

4.2.1. Контроль орган контрольлек чарасы уздырганда контрольдә торучы зат тарафыннан мәҗбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә, бурычлы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң контрольдә торучы затка мәҗбүри таләпләрне бозуларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп, ләкин алты айдан да артмаган вакытка, (документар тикшерү уздырганда күрсәтмә контрольлек итүче затка документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча җибәрелә) һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау чараларын,шулай ук контроль рәвешендә федераль законда каралган башка чараларны үткәрү турында күрсәтмә (алга таба – күрсәтмә) бирә;

2) контроль чара үткәргәндә закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча кичекмәстән Россия Федерациясе законнарында каралган, бина, гражданның, контроль объектына ия булган һәм (яисә) аннан файдаланучы оешманың, аларның бина, корылма, төзелеш, җиһаз, транспорт чаралары һәм башка шундый объектлары эшчәнлеге, алар җитештерә һәм гамәлгә ашыра торган товарлар, башкарыла торган эшләр, хезмәтләр күрсәтү закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы билгеләнгән яисә шундый зыян (зарар) китерелгән очракта, корылма, төзелеш, җиһаз, транспорт чараларын һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (файдалануны) тыю турындагы таләп белән судка мөрәҗәгать итүгә

кадәр, һәм закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы булу турында теләсә нинди мөмкин булган мәгълүмат ысулы белән гражданнар, оешмаларга белешмә җиткерү чараларын кабул итәргә кирәк.

3) контроль чара барышында җинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына җибәрергә;

4)ачыкланган мәҗбүри таләпләрне бозуны бетерүне тикшереп тору, мәҗбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү мөмкинлеген булдырмау, күрсәтмәне үтәмәгәндә билгеләнгән срокларда күрсәтмәнең мәҗбүри үтәлеше турында таләп итеп, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр, гамәлгә ашыру чараларын күрергә.

5) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү хәвеф - хәтәрен профилактикалауга юнәлдерелгән мәҗбүри таләпләрне үтәү, башка чаралар үткәрү буенча тәкъдим бирү турындагы мәсьәләне карарга.

4.2.2. Күрсәтмәнең үтәлү срогы чыкканчы, контрольдә торучы зат, мәҗбүри таләпләрне бозуларны бетерүне раслаучы документлар һәм белешмәләрне дә кушып, күрсәтмәнең үтәлеше турынд Контроль органга хәбәр итә.

4.2.3. Әлеге Нигезләмәнең 4.2.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә контрольдә торучы затның кабул ителгән карарны үтәү срогы узганчы үтәгәндә яисә контрольдә торучы зат тарафыннан карарда күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр вакыты узганчыга кадәр тапшырылганда яки мәҗбүри таләпләрнең (иминлек мониторингының) үтәлешен күзәтү кысаларында мәгълүмат алынган очракта, Контроль орган карарның үтәлешен тапшырылган документлар һәм белешмәләр, алынган мәгълүмат нигезендә бәяли.

4.2.4. Контрольдә торучы зат күрсәтмәне үтәү очрагында, Контроль орган контрольдә торучы затка күрсәтмәнең үтәлеше турында хәбәрнамә җибәрә.

4.2.5. Контрольдә торучы зат тарафыннан күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр бирелмәсә яки мәҗбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглау) үтәлешен күзәтү кысаларында алынган мәгълүмат нигезендә кабул ителгән карарның үтәлеше турында нәтиҗә ясау мөмкинлеге булмаса, Контроль орган әлеге карарның үтәлешен инспекция визиты яисә документар тикшерү юлы белән бәяли.[7]

Күчмә тикшерү нәтиҗәләре буенча кабул ителгән карарның үтәлешенә бәя бирелгән очракта, күчмә тикшерү үткәрергә рөхсәт ителә.

4.2.6. Әлеге Нигезләмәнең 4.2.5 пунктында каралган контроль чараны үткәрү нәтиҗәләре буенча Контроль орган карарның үтәлмәвен яки тиешенчә башкарылмавы ачыкласа, ул үтәүнең яңа срокларын күрсәтеп, контрольдә торучы затка әлеге Нигезләмәнең 4.2.1 пунктының 1 пунктчасында каралган карарны яңадан тапшыра.

Күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, Контроль орган, күрсәтмәне мәҗбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр барып, аның үтәлешен тәэмин итү буенча чаралар күрә.

Контроль орган карарының үтәлеше турындагы мәгълүмат тулы күләмдә Контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрына кертелә.

4.3. Планлы контроль чаралары[8]

4.3.1. Планлы контроль чаралары Контроль орган төзегән һәм прокуратура органнары белән килештерелгән чираттагы календарь ел өчен контроль чаралар уздыру планы (алга таба - еллык чаралар планы) нигезендә үткәрелә.

---

[7] 248-ФЗ номерлы Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлеше нигезендә әлеге Нигезләмәнең 4.2.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү 248-ФЗ номерлы Федераль законның 56 статьясындагы 2 өлешенең 1 - 6 пунктларында каралган башка контроль чаралар уздыру юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.
Бу очракта күрсәтелгән контроль чаралар әлеге Нигезләмәдә каралырга тиеш.

[8] Нигезләмәдә контроль төренең планлы тикшерү чаралары үткәрмичә гамәлгә ашырылуы билгеләнергә мөмкин (248-ФЗ номерлы Федераль законның 61 статьясындагы 2 өлеше).

4.3.2. Билгеле бер хәвеф-хәтәр категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру төре, дәвамлылыгы зыян (зарар) китерү хәвеф-хәтәренә туры китереп билгеләнә.

4.3.3. Контроль орган планлы тикшерү чараларының түбәндәге төрләрен үткәрергә мөмкин:[11]

инспекция визиты;

документар тикшерү;

күчмә тикшерү.

Югары хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата үткәрелә: ______________________[9].

Уртача хәвеф-хәтәр категориясенә керүче объектларга карата үткәрелә:______[10]

Чамалы хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата үткәрелә: ____________________________[11].

4.3.4. Контроль объектларына карата планлы контроль чаралар түбәндәге дәвамлылык белән үткәрелә:

югары хәвеф-хәтәр категориясе өчен-2 елга бер тапкыр;

уртача хәвеф-хәтәр категориясе өчен-3 елга бер тапкыр;

чамалы хәвеф-хәтәр категориясе өчен-5 елга бер тапкыр;

Түбән хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектына карата планлы контроль чаралары үткәрелми.

4.3.5. Гражданнар файдалана торган торак урыннарга карата муниципаль торак контролен гамәлгә ашырганда планлы контроль чаралар үткәрелми.

4.4. Планнан тыш контроль чаралары

4.4.1. Планнан тыш контроль чаралар документар һәм күчмә тикшерүләр, инспекция визиты, мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә карау рәвешендә үткәрелә.

4.4.2. Планнан тыш контроль чарасын үткәрү турындагы карар мәҗбүри таләпләрне бозуның хәвеф-хәтәр индикаторларын исәпкә алып кабул ителә.

4.4.3. Планнан тыш контроль чаралары, үзара бәйләнешсез планнан тыш тикшерү чараларыннан тыш, түбәндәге нигезләр буенча үткәрелә:

1) контроль органда контроль объектының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү яисә зыян (зарар) китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы яки мәҗбүри таләпләрне бозуның хәвеф - хәтәр индикаторлары белән расланган параметрларына туры килүен ачыклану яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүе;

2) контроль чаралар үткәрү планына кертелгән контроль чаралар үткәрү сроклары җитү;

3) Россия Федерациясе Президентының, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә торучы затларга карата контроль чара үткәрү турында күрсәтмәсе;

4) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча законнарның үтәлешен күзәтү, кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

5)мәҗбүри таләпләрне бетерү турында Контроль орган карарын үтәү срогы чыгу (әлеге Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очракларда);

6) әгәр контроль чаралар тикшерү программасы нигезендә үткәрелүе контроль төре турында Федераль закон белән билгеләнгәнсә, тикшерү программасында күрсәтелгән вакыйга.

4.4.4. Планнан тыш тикшерү чарасы прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин булса, әлеге чара мондый

---

[9] Муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы хәвеф-хәтәрләрнең һәр категориясе өчен контроль объектларына карата, түбән хәвеф-хәтәр категориясеннән тыш, планлы тикшерү чаралары төрләре билгели (248-ФЗ номерлы Федераль законның 3 статьясындагы 5 өлешенең 5 пункты, 25 статьясындагы 1 өлеше).

килештерүдән соң үткәрелә.

4.5. Документар тикшерү

4.5.1. Документар тикшерү дигәндә контроль орган урнашкан урында уздырыла торган һәм аның предметы бары тик контрольдә торучы затның оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлардагы белешмә, шулай ук аларның эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган һәм контроль органның мәҗбүри таләпләрен һәм карарларын үтәүгә бәйле документлардан гыйбарәт, контроль чара аңлашыла.

4.5.2. Контроль органы карамагында булган документларда булган белешмәләрнең дөреслеге нигезле шик тудыра яки бу белешмәләр контрольдә торучы зат тарафыннан мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирми икән, Контроль орган контрольдә торучы зат адресына документар тикшерү барышында карап тикшерү өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен җибәрә.

Әлеге таләп алынганнан соң ун эш көне эчендә контрольдә торучы зат таләпләрдә күрсәтелгән документларны Контроль органга җибәрергә тиеш.

4.5.3. Документар тикшерү үткәрү вакыты ун эш көненнән дә артмаска тиеш.

Күрсәтелгән срокка түбәндәге вакыттагы момент кертелми:

1) Контроль орган тарафыннан контрольдә торучы затка документар тикшерү барышында карау өчен кирәкле документларны тапшыру турында таләпләр җибәргәннән алып таләптә күрсәтелгән документларны Контроль органга тапшырганчы;

2) контрольдә торучы затка Контроль орган түбәндәге мәгълүмат җибәргәннән соңгы период:

контрольдә торучы зат биргән документларда хата һәм (яки) каршылыклар ачыклау турында;

бирелгән документлардагы белешмәләрнең контроль органында булган һәм (яки) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләргә туры килмәве һәм Контроль органга бу аңлатмаларны җибәргәнче кирәкле аңлатмаларны язмача тапшыру таләбе.

4.5.4 Документар тикшерү барышында рөхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлеге:

1) документлар таләп итү;

2) язма аңлатма алу;

3) экспертиза.

4.5.5. Контроль чара барышында инспектор контрольдә торучы зат тарафыннан документларның һәм (яисә) аларның күчермәләренең үтәлүен бәяләүне уздыру өчен кирәкле һәм (яисә) әһәмияткә ия булган документларны, шул исәптән фотога төшерелгән материалларны, аудио һәм видеоязмаларны, мәгълүмат базалары, банклары, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләрдәге мәгълүматны тапшыру таләбен күрсәтергә (җибәрергә) хокуклы

Контрольдә торучы зат документларны тапшыру турындагы таләптә күрсәтелгән срокта кирәкле документларны Контроль органга җибәрә яки кичекмәстән инспекторга язма рәвештә документларны тиешле вакытта бирүнең мөмкин булмавы һәм мөмкин булган тапшыруның сәбәпләрне һәм срогын күрсәтеп хәбәр итә.

Фотога төшерү, аудио һәм видеоязма материалларына, мәгълүмат базаларына, мәгълүмат банкларына, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә логин һәм пароль рәвешендә, документар тикшерү уздыру вакытына контроль чаралар үткәрү өчен кирәк булган мәгълүматны карау һәм эзләү хокукы бирелә.

4.5.6. Инспектор тарафыннан язма аңлатмалар контрольдә торучы заттан яки аның вәкиленнән, шаһитлардан соратып алынырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы ике эш көненнән дә соңга калмыйча ирекле формада язма аңлатма бирә.

Язма аңлатма ирекле формада язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор контрольдә торучы вазыйфаи зат яки оешма хезмәткәрләре, граждан, аларның вәкилләре, шаһитлар сүзләреннән язмача аңлатмалар төзергә хокуклы. Бу

очракта күрсәтелгән зат аңлатма белән таныша, кирәк булганда текстны тулыландыра, инспекторның аның сүзләреннән дөрес язуы турында билге ясый һәм аны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп, документка имза куя.

4.5.7. Экспертиза Контроль орган кушуы буенча эксперт яки эксперт оешмасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Экспертиза контроль чаралар үткәрү вакытында контрольдә торучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча, шулай ук эксперт яки эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча да башкарылырга мөмкин.

Экспертизаны гамәлгә ашыру вакыты экспертиза төренә бәйле һәм Контроль орган белән эксперт яки эксперт оешмасы арасындагы килешү буенча һәр конкрет очрак өчен аерым билгеләнә.

Экспертиза нәтиҗәләре эксперт бәяләмәсе белән рәсмиләштерелә.

4.5.8. Актны рәсмиләштерү документар тикшерүне уздыру тәмамланган көнне Контроль орган урнашкан урын буенча башкарыла.

4.5.9. Акт Контроль орган тарафыннан контрольдә торучы затка документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә җибәрелә.

4.5.10. Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килештерелмичә генә үткәрелә.

4.6. Күчмә тикшерү[10]

4.6.1. Күчмә тикшерү контрольдә торучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр яки контроль объектларының) урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча үткәрелә.

Күчмә тикшерү дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио - яки видеоэлемтә ярдәмендә үткәрелергә мөмкин.

4.6.2. Күчмә тикшерү түбәндәгеләр мөмкин булмаган очракта үткәрелә:

1)Контроль орган карамагындагы яисә ул соратып ала торган документларда һәм контрольдә торучы затның аңлатмаларында булган белешмәләрнең тулылыгы һәм дөреслегенә инанырга;

2) контрольдә торучы затның һәм (яисә) аның карамагындагы һәм (яисә) файдаланыла торган контроль объектларының әлеге Нигезләмәнең 4.6.1 пунктында күрсәтелгән урынга чыкмыйча гына мәҗбүри таләпләргә туры килүен һәм контроль гамәлләрнең башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләрне башкаруын бәяләргә.

4.6.3. Планнан тыш тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп түбәндәге нигезләр буенча гына үткәрелергә мөмкин:

1) контроль органда контроль объектының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү яисә зыян (зарар) китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы яки мәҗбүри таләпләрне бозуның хәвеф - хәтәр индикаторлары белән расланган параметрларына туры килүен ачыклану яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүе;

2) контроль чаралар уздыру планына кертелгән контроль (күзәтчелек) чараларын уздыру сроклары җитү;

3) Россия Федерациясе Президентының, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә торучы затларга карата контроль чара үткәрү турында күрсәтмәсе;

---

[10] 248-ФЗ номерлы Федераль законның 73 статьясындагы 4 һәм 9 өлешләре нигезендә Контроль төре турындагы нигезләмә белән законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүнең билгеле бер хәвеф - хәтәр категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата күчмә тикшерүләр үткәрүне чикләү билгеләнергә мөмкин.

Контроль төре турындагы нигезләмә белән тикшерү объектларына карата закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүнең билгеле бер хәвеф - хәтәр категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата күчмә тикшерү уздырганда аерым контроль гамәлләр кылу күздә тотылырга мөмкин.

4) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча законнарның үтәлешен күзәтү, кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

5)мәҗбүри таләпләрне бетерү турында Контроль орган карарын үтәү срогы чыгу (248-ФЗ номерлы Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очракларда);

6) әгәр контроль чаралар тикшерү программасы нигезендә үткәрелүе контроль төре турында Федераль закон белән билгеләнгәнсә, тикшерү программасында күрсәтелгән вакыйга.

7) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүнең турыдан-туры янау турында белешмәләр алганда.

4.6.4. Контроль орган контрольдә торучы затка күчмә тикшерүне үткәрү турындагы карарның күчермәсен башланганчыга кадәр егерме дүрт сәгатьтән дә соңга калмыйча җибәреп, күчмә тикшерү үткәрү турында хәбәр итә.

4.6.5. Инспектор күчмә тикшерү уздырганда контрольдә торучы затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклыгын, күчмә тикшерү үткәрү турындагы карарның күчермәсен күрсәтә, шулай ук Контроль чараларның бердәм реестрындагы хисап номерын хәбәр итә.

4.6.6. Күчмә тикшерү үткәрү вакыты ун эш көненнән дә артмый.

Күчмә тикшерү барышында кече эшмәкәрлекнең бер субъектына карата үзара бәйләнешнең гомуми вакыты кече предприятие өчен илле сәгатьтән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатьтән артык була алмый.

4.6.7. Күчмә тикшерү барышында рөхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлеге:[11]

1) карау;

2) сораштыру;

3) документлар таләп итү;

4) язма аңлатма алу;

5) экспертиза.

4.6.8. Карау инспектор тарафыннан контрольдә торучы зат һәм (яки) аның вәкиле катнашында, видеоязма кулланып башкарыла.

Тикшерү нәтиҗәләре буенча карау беркетмәсе төзелә.

4.6.9. Сораштыру дигәндә контрольдә торучы затның мәҗбүри таләпләрне үтәвен бәяләү өчен инспектор тарафыннан телдән контрольдә торучы зат яки аның вәкиле һәм шундый мәгълүмат булган башка затлардан әһәмияткә ия мәгълүматны алу өчен башкарыла торган контроль гамәл аңлашыла

Сораштыру нәтиҗәләре үзе бәян иткән белешмәләрнең дөреслеген раслый торган сораштырылучы зат тарафыннан имзаланучы сораштыру беркетмәсендә, шулай ук алынган белешмәләр контроль чара өчен әһәмияткә ия булган очракта, контроль чара актында теркәлә.

4.6.10. Тикшерү, сораштыру, мәҗбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта, инспектор, мәҗбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү өчен фотосъемканы, аудио һәм видеоязманы, дәлилләрне теркәүнең башка ысулларын кулланырга хокуклы.

Фотога төшерү ярдәмендә мәҗбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү мәҗбүри таләпләрне бозуның ачыкланган һәрберсенең кимендә ике сурәте белән уздырыла.

Фотога төшерү һәм видеоязмаларны мәҗбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәү өчен куллану дәүләт серен саклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.6.11. Контрольдә торучы зат тарафыннан таләп ителә торган документларны, язмача аңлатмаларны, экспертиза үткәрү әлеге Нигезлмәнең 4.5.5., 4.5.6 һәм 4.5.7 пунктлары нигезендә башкарыла.

4.6.12. Күчмә тикшерү тәмамланганнан соң инспектор күчмә тикшерү акты төзи.

Фотога төшерү, аудио һәм видеоязма үткәрү турындагы мәгълүмат тикшерү актында чагылдырыла.

---

[11] Контроль гамәлләр исемлеге якынча һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 73 статьясын исәпкә алып, мөстәкыйль билгеләнә.

Дистанцион багланышлар чараларыннан файдаланып, шул исәптән аудио- яки видеоэлемтә аша читтән торып тикшерү үткәрелгән очракта акт рәсмиләштергәндә, Нигезләмәнең әлеге пунктының икенче абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.6.13. Күчмә тикшерүне үткәрү контрольдә торучы затның урнашкан (эшчәнлек алып бару) урынында булмавы яисә контрольдә торучы зат эшчәнлегенең фактта булмавы яки контрольдә торучы затның күчмә тикшерүне үткәрүнең яисә тәгәлләүнең мөмкин булмавына китергән башка гамәлләренә (гамәл кылмавына) белән бәйле рәвештә мөмкин булмаган очракта, инспектор, сәбәпләрен күрсәтеп, күчмә тикшерүне үткәрүнең мөмкин булмавы турында акт төзи һәм контрольдә торучы затка, Федераль законның 21 статьясындагы 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә, контроль чаралар үткәрүнең мөмкин булмавы турында хәбәр итә.

Бу очракта инспектор күчмә тикшерүне үткәрүнең күрсәтелгән чоры кысаларында урынга чыгып тикшерү тәмамланганчы теләсә кайсы вакытта контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

4.6.14. Контрольдә торучы зат шәхси эшмәкәр, граждан булганда Контроль органга контроль чаралар уздырганда була алмау мөмкинлеге турында түбәндәге очракларда мәгълүматны тапшырырга хокуклы:

1) вакытлыча эшкә сәләтсезлек;

2) суд, хокук саклау органнары, хәрби комиссариаттан чакыру (хәбәрләр, көн тәртибенә) буенча бару зарурлыгы;

3) Россия Федерациясе Җинаять-процессуаль кодексы нигезендә контроль чаралар уздырганда булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чик кую чараларын;

4) хезмәт командировкасында булу.

Мәгълүмат килгәндә, контроль чаралар үткәрү Контроль орган тарафыннан шәхси эшмәкәр, гражданның әлеге мөрәҗәгатенә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә.

4.7. Инспекция визиты

4.7.1. Инспекция визиты контрольдә торучы затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) яки контроль объектының урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча үткәрелә.

Инспекция визиты контрольдә торучы затка һәм җитештерү объекты милекчесенә алдан хәбәр итмичә үткәрелә.

Контрольдә торучы зат яки аларның вәкилләре инспекторның бина, корылма, бүлмәләргә тоткарлыксыз керә алуын тәэмин итәргә тиеш.

Инспекция визитын үткәрү вакыты бер урында яки бер җитештерү объектында (территориядә) бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.7.2. Инспекция визиты барышында рөхсәт ителгән контроль гамәлләр исемлеге:[12]

а) карау;

б) сораштыру;

в) язмача аңлатмалар алу;

г) Контрольдә торучы затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләрнең) яисә контроль объектының урнашкан (эшчәнлек алып бару) урынында мәҗбүри таләпләр нигезендә булырга тиешле документлар.

Инспекция визитын дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио яки видеоэлемтә аша үткәрергә рөхсәт ителә.

4.7.3. Планнан тыш инспекция визиты бары тик прокуратура органнары белән килештерү буенча гына түбәндәге нигезләр буенча үткәрелергә мөмкин:

1) контроль органда контроль объектының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү яисә зыян (зарар) китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы яки мәҗбүри таләпләрне бозуның хәвеф - хәтәр индикаторлары

---

[12] Контроль гамәлләр исемлеге якынча һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 70 статьясын исәпкә алып, мөстәкыйль билгеләнә.

белән расланган параметрларына туры килүен ачыклану яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүе;

2) контроль чаралар үткәрү планына кертелгән контроль чаралар үткәрү сроклары җитү;

3) Россия Федерациясе Президентының, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә торучы затларга карата контроль чара үткәрү турында күрсәтмәсе;

4) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча законнарның үтәлешен күзәтү, кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

5) мәҗбүри таләпләрне бозуны бетерү турында Контроль орган карарын үтәү срогы чыгу (248-ФЗ номерлы Федераль законның 95 статьясы 1 өлешендә билгеләнгән очракларда);

6) әгәр контроль чаралар тикшерү программасы нигезендә үткәрелүе контроль төре турында Федераль закон белән билгеләнгәнсә, тикшерү программасында күрсәтелгән вакыйга.

7) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүнең турыдан-туры янау турында белешмәләр алганда.

4.7.9. Әлеге Нигезләмәнең 4.7.2 пунктында каралган контроль гамәлләр әлеге Нигезләмәнең 4.5.5, 4.5.6, 4.6.8-4.6.10 пунктлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.8. Мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (куркынычсызлык мониторингы)

4.8.1. Контроль орган мәҗбүри таләпләрнең (куркынычсызлык мониторингы) үтәлешен күзәткәндә Контроль органында булган контроль объектлары турында, шул исәптән мәҗбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольдә торучы затлар тарафыннан бирелүче ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында килә торган мәгълүматларны, шулай ук «Интернет» челтәрендәге мәгълүматлар, башка һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматларны, шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоязма функцияләре булган хокук бозуларны теркәүнең автоматик режимында эшләүче техник чараларыннан файдаланып алынган мәгълүматларны җыя, анализлый.

4.8.2. Әгәр мәҗбүри таләпләрнең (куркынычсызлык мониторингы) үтәлешен күзәтү барышында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү яки зыян китерү куркынычы барлыкка килү фактлары, мәҗбүри таләпләрне бозу, мәҗбүри таләпләрне бозуга әзерләнү яки мәҗбүри таләпләрне бозу билгеләре турында ачыкланса, Контроль орган тарафыннан планнан тыш тикшерү чарасын үткәрү турында түбәндәге карарлар кабул ителергә мөмкин:

закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү яки зыян китерү куркынычы янау турында белешмәләрнең дөреслеге яки контрольдә торучы затның эшчәнлек параметрларын билгеләгәндә, аларның мәҗбүри таләпләрне бозуның хәвеф - хәтәр индикаторларына туры килүе яки алардан читләшүе раслану , контроль чараны уздыру өчен контроль чараны уздыру турында дәлилләнгән күзаллау нигез булып тора;

закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү яки зыян (зарар) китерү куркынычы янау турында белешмәләрнең дөреслеген расланмаганда яки контрольдә торучы затның эшчәнлек параметрларын билгеләгәндә, аларның мәҗбүри таләпләрне бозуның хәвеф - хәтәр индикаторларына туры килүе яки алардан читләшүен раслау мөмкин булмаганда, контроль чараны уздыру өчен мәҗбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында искәртү җибәрү мотивлаштырылган нигез булып тора;

гражданның шәхесен, оешма вәкиленең вәкаләтләрен раслау мөмкин булмаса, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү яки зыян (зарар) китерү куркынычы янау турында белешмәләрнең дөреслегенең ышанычсызлыгы ачыклану тикшерү чарасын үткәрмәү өчен мотивлаштырылган нигез булып тора.

2) искәртү игълан итү турында карар;

3) Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенең 1 пунктында каралган тәртиптә ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирү турында карар.

4) Федераль законның 90 статьясындагы 3 өлеше нигезендә контроль рәвеше турында федераль законда, Россия Федерациясе субъекты законында беркетелгән карар..

4.9. Күчмә тикшерү

4.9.1. Күчмә тикшерү контрольдә торучы затлар тарафыннан мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында үткәрелә.

4.9.2. Күчмә тикшерү оешманың (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерым структур бүлекчәләрнең) урнашкан (эшчәнлек алып бару), гражданинның эшчәнлек алып бару урыны, контроль объектының урнашу урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контрольлек итүче зат белән хезмәттәшлек итү рөхсәт ителми.

Җитештерү объектларында һәркем өчен мөмкин булган (чикләнмәгән затлар даирәсе булу өчен ачык) җитештерү объектларында карау уздырылырга мөмкин.[13]

4.9.3. Күчмә тикшерү контрольдә торучы затны кисәтмичә үткәрелә.

Бер объектны (бер-берсенә якын урнашкан берничә объектны) күчмә тикшерү уздыру вакыты бер эш көненнән дә артмаска тиеш.

4.9.4. Күчмә тикшерү нәтиҗәләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4.2.1 пунктының 1 һәм 2 пунктчаларында каралган карарлар кабул ителә алмый.

V. Судка кадәр шикаять бирү[14]

5.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында хокукы һәм законлы мәнфәгатьләре турыдан-туры бозылган дип санаучы контрольдә торучы зат Контроль органы җитәкчесе урынбасары һәм инспекторларның (алга таба – вазыйфаи затлар)түбәндәге карарларына судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

1) контроль чаралар уздыру турында карарлар;

2) ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында контроль чара актлары, күрсәтмәләр;

3) контроль чаралар кысаларында вазыйфаи затларның гамәлләре (гамәл кылмавы).

5.2. Шикаять Контроль органга контрольдә торучы зат тарафыннан Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яки) Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталларын кулланып электрон рәвештә тапшырыла.

Гражданның тапшырылган шикаяте гади электрон имза яисә квалификацияле электрон имза белән имзаланган булырга тиеш. Шикаять оешма тарафыннан бирелгәндә көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Шикаятькә куела торган материаллар, шул исәптән фото һәм видеоматериаллар контрольдә торучы зат тарафыннан электрон рәвештә тапшырыла.

Закон тарафыннан саклана торган дәүләт яки башка серне тәшкил итүче белешмә һәм документлары булган шикаять, Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын кулланмыйча, Россия Федерациясенең закон тарафыннан саклана торган дәүләт яки башка сер турында закон таләпләрен үтәп, контрольдә торучы зат тарафыннан кәгазьдә тапшырыла.

5.3. Контроль органның карарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять Контроль орган җитәкчесе тарафыннан карала[15].

Тикшерү органы җитәкчесенең гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять карала

---

[13] Нигезләмәдә 248-ФЗ номерлы Федераль законның 75 статьясында каралган башка контроль чаралар үткәрү билгеләнергә мөмкин.

[14] Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган муниципаль контрольнең әлеге төрен оештыруга һәм гамәлгә ашыруга гомуми таләпләр турында федераль законда башкасы билгеләнмәгән булса (248-ФЗ номерлы Федераль законның 39 статьясындагы 4 өлеше), Нигезләмә белән муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаять бирүнең судка кадәр тәртибе кулланылмаганлыгы билгеләнергә мөмкин,

[15] Нигезләмәдә, шикаятьләрне карау өчен, аның вазыйфаи затларыннан торган коллегиаль орган (коллегиаль органнар) төзү каралырга мөмкин (248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 3 өлеше)

_______ *(муниципаль берәмлек Уставы, Контроль орган турындагы нигезләмә нигезендә Контроль орган җитәкчесе буйсынган җирле үзидарә органының вазыйфаи заты күрсәтелә).*

5.4. Шикаять контрольдә торучы зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән соң утыз календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Контроль органы күрсәтмәсенә шикаять контрольдә торучы зат тарафыннан күрсәтмә алынганнан соң ун эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

5.5. Шикаять бирү вакыты җитди сәбәп аркасында узган очракта, шикаять биргән контрольдә торучы затның үтенечнамәсе буенча әлеге вакыт Контроль орган тарафыннан торгызылырга мөмкин.

5.6. Шикаять бирүче контрольдә торучы зат, шикаять буенча карар кабул ителгәнче, аны кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шул ук нигезләр буенча кабат шикаять бирү рөхсәт ителми.

5.7. Шикаятьтә Контроль органның шикаять белдерелә торган карарын үтәүне туктатып тору турында үтенечнамә булырга мөмкин.

5.8. Контроль орган җитәкчесе тарафыннан шикаятьне теркәгәннән соң ике эш көненнән дә соңга калмыйча карар кабул ителә:

1) Контроль органның шикаять бирелә торган карарын үтәүне туктатып тору турында;

2) Контроль органның шикаять бирелә торган карарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгән карар турында мәгълүмат шикаять биргән контрольдә торучы затка, карар кабул ителгәннән соң бер эш көне эчендә җибәрелә.

5.9. Шикаятьтә түбәндәге мәгълүматлар булырга тиеш:

1) карары һәм (яки) гамәлләре (гамәл кылмавы)шикаять белдерелүче Контроль орган атамасы, вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда);

2) гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда), яшәү урыны (эшчәнлек алып бару урыны) турында белешмә, яисә контрольдә торучы зат - оешманың атамасы, әлеге оешманың урнашу урыны турында белешмә, яки ышанычнамә буенча шикаять бирүче затның фамилиясе, исеме, атасының исеме(булганда), шикаятьне карау вакытында үзара бәйләнешне гамәлгә ашырырга теләгән ысул һәм кабул ителгән карарны җибәрү ысулы;

3)Контроль органның һәм (яисә) аның вазыйфаи затының контрольдә торучы затның хокукларын бозуга китерүче яисә китерергә мөмкин булган шикаять белдерелә торган карары турында белешмә;

затының контрольдә торучы затның Контроль органның карарына һәм (яисә) аның вазыйфаи затының гамәлләренә (гамәл кылмавы) нигезләре һәм дәлилләре. Контрольдә торучы зат тарафыннан аның дәлилләрен раслый торган документлар (булганда) яки аларның күчермәләре тапшырылырга мөмкин;

5) шикаять биргән контрольдә торучы затның таләпләре;

6) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, шикаять бирелә торган Контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрында контроль чарасының исәп номеры.

5.10. Шикаятьтә Контроль орган вазыйфаи затлары, аларның гаилә әгъзаларына карата цензурасыз яисә мыскыллы әйтемнәр, тормыш, сәламәтлек һәм мөлкәтләренә янаган сүзләр булырга тиеш түгел.

5.11. Шикаять бирү, аңа тиешле хокук бирелгән очракта, контрольдә торучы затның вәкаләтле вәкиле тарафыннан "Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы" федераль дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә башкарылырга мөмкин.

5.12. Контроль орган шикаять алынган вакыттан алып биш эш көне эчендә шикаятьне караудан баш тарту турында карар кабул итә, әгәр:

1) шикаять әлеге Нигезләмәнең 5.4 пунктында күрсәтелгән шикаять бирү срогы тәмамланганнан соң бирелгән һәм шикаять бирүнең билгеләнгән вакытын торгызу турында үтенечнамә юк;

2) шикаять бирүгә бирелгән вакытны торгызу турындагы үтенечнамәне канәгатьләндерүдән баш тарту;

3) шикаять буенча карар кабул ителгәнчегә кадәр аны биргән заттан шикаятьне кире алу турында гариза керү;

4) шикаятьтә куелган мәсьәләләр буенча суд карары булу;

5) элегрәк Контроль органга шул ук контрольдә торучы заттан шул ук нигезләрдә башка шикаять бирелү;

6) шикаятьтә Контроль орган вазыйфаи затлары, аларның гаилә әгъзаларына карата цензурасыз яисә мыскыллы әйтемнәр, тормыш, сәламәтлек һәм мөлкәтләренә янаган сүзләр булу;

7) элек әлеге контрольдә торучы затның шикаять белән кабат мөрәҗәгать итү мөмкинлеген юкка чыгара торган шул ук предмет буенча шикаятьне караудан баш тартуы һәм яңа дәлилләр яисә шартларның китерелмәве;

8) шикаятьнең тиешле органга тапшырылмавы;

9)Россия Федерациясе законнарында Контроль орган карарларына суд тәртибе генә шикаять белдерү каралган.

5.13. Әлеге Нигезләмәнең 5.12 пунктындагы 3-8 пунктчаларында күрсәтелгән нигезләрдә шикаятьне караудан баш тарту судка кадәр шикаять бирү нәтиҗәсе булып тормый һәм Контроль органы карарларына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата суд тарафыннан шикаять белдерү өчен нигез була алмый.

5.14. Шикаятьне караганда Контроль орган, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган контроль эшчәнлеккә судка кадәр шикаять белдерү буенча системаны алып бару кагыйдәләре нигезендә,контроль эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирү системасыннан файдалана.

Контроль орган контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирү системасына шикаятьне карау барышы турында белешмәләр тапшыруны тәэмин итә.

Дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр һәм документлар булган шикаятьне карау, дәүләт яисә закон белән саклана торган башка сер турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәп, контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирү системасын кулланмыйча, Контроль орган җитәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5.15. Шикаять Контроль орган җитәкчесе тарафыннан аны теркәгәннән соң егерме эш көне эчендә каралырга тиеш.

5.16. Күрсәтелгән срок түбәндәге искәрмәле очракларда егерме эш көненә озайтылырга мөмкин:

1) шикаятьтә күрсәтелгән фактлар буенча хезмәт тикшерүе дәгъвалана торган вазыйфаи затның гамәленә (гамәл кылмавына) карата тикшерү үткәрү;

2) гамәленә (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерелгән вазыйфаи затның нигезле сәбәп аркасында (авыру, ял, командировка) булмавы.

5.17. Контроль орган шикаять биргән контрольдә торучы заттан шикаять предметына караган өстәмә мәгълүмат һәм документлар соратып алырга хокуклы. Контрольдә торучы зат күрсәтелгән мәгълүматны һәм документларны соратып алу җибәргәннән соң биш эш көне эчендә тапшырырга хокуклы.

Шикаятьне карау срогы дәвамында, гариза биргән вакыттан алып, аларны Контроль орган алган мизгелгә кадәр, әмма сорату җибәрелгәннән соң биш эш көненә кадәр, өстәмә мәгълүмат һәм шикаять предметына караган документлар тапшыру турында мөрәҗәгать җибәрелгәннән соң туктатыла.

Контрольдә тотучы заттан шикаять предметына караган өстәмә мәгълүмат һәм документлар алынмау шикаятьне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

5.18. Контрольдә торучы заттан дәүләт органнары, җирле үзидарә органнары яки аларның ведомство буйсынуындагы оешмалары карамагындагы мәгълүмат һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаятьне биргән зат шикаять буенча йомгаклау карары кабул ителгәнче үз теләге белән шикаять предметына кагылышлы өстәмә материаллар бирергә хокуклы.

5.19. Кабул ителгән карарның һәм (яисә) башкарылган гамәлләрнең (гамәл кылмауның) законлылыгын һәм нигезлелеген исбатлау бурычы Контроль органга йөкләнә.

5.20. Шикаятьне карау нәтиҗәләре буенча Контроль орган җитәкчесе түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) шикаятьне канәгатьләндерми;

2) Контроль органы карарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;

3) Контроль органы карарын тулысынча юкка чыгара һәм яңа карар кабул итә;

4) Контроль орган вазыйфаи затларының гамәлләрен (гамәл кылмауларын) законсыз дип таный һәм асылда, шул исәптән гамәлгә ашыру турында карар чыгара кирәк булганда, билгеле бер гамәлләр башкара.

5.21. Кабул ителгән карарның нигезе, аны үтәү вакыты һәм тәртибе булган Контроль орган карары кабул ителгән көннән соң бер эш көненнән дә соңга калмаган срокта контрольдә торучы затның шәхси кабинетында һәм (яисә) Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең бердәм порталында урнаштырыла.

Шикаятьне карау йомгаклары буенча Контроль орган карарында дәүләт яки закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмә һәм документлар булган очракта, дәүләт яисә башка сакланылучы сер турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәгән хәлдә, кабул ителгән көннән алып бер эш көне эчендә контрольлек итүче затка кәгазьдә җибәрә.

ТР Әлки муниципаль
районы Советының
2011 елның 1
ноябрендәге 71
номерлы карарына
1 нче кушымта

Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын хәвеф-хәтәр категориясенә кертү критерийлары [16]

1. Контроль объектларын хәвеф-хәтәрнең билгеле бер категориясенә кертү хәвеф-хәтәр күрсәткече дәрәҗәсенә бәйле рәвештә гамәлгә ашырыла:

хәвеф-хәтәр күрсәткеченең әһәмияте 6 күбрәк булганда контроль объекты югары хәвеф-хәтәр категориясенә керә;

хәвеф-хәтәр күрсәткеченең әһәмияте 4тән 6га кадәр булганда - уртача хәвеф-хәтәр категориясенә;

хәвеф-хәтәр күрсәткеченең әһәмияте 2дән 3кә кадәр булганда - чамалы хәвеф-хәтәр категориясенә;

хәвеф-хәтәр күрсәткеченең әһәмияте 0дан 1гә кадәр булганда - түбән хәвеф-хәтәр категориясенә;

2. Хәвеф-хәтәр күрсәткече түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$= 2 X V_1 + V_2 + 2 x V_3$, монда:

К - хәвеф-хәтәр күрсәткече;

V_1 - алдагы ике календарь ел эчендә закон көченә кергән контроль объектын билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә кертү турында кабул ителгән карар (алга таба - эшчәнлекне хәвеф-хәтәр категориясенә кертү турында карар), контрольдә торучы затка (аның вазыйфаи затларына) административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 19.4.1 статьясында каралган административ хокук бозу кылган өчен Контроль орган тарафыннан төзелгән административ хокук бозулар беркетмәләре нигезендә чыгарылган административ җәза билгеләү турында карар саны

V_2 - алдагы ике календарь ел эчендә закон көченә кергән контроль объектын билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә кертү турында кабул ителгән карар, контрольдә торучы затка (аның вазыйфаи затларына) административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 7.21-7.23 статьясында, 9.16, статьяның 4 и 5 өлешләрендә каралган административ хокук бозу кылган өчен Контроль орган тарафыннан төзелгән административ хокук бозулар беркетмәләре нигезендә чыгарылган административ җәза билгеләү турында карар саны.

V_3 - алдагы ике календарь ел эчендә закон көченә кергән контроль объектын билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә кертү турында кабул ителгән карар, контрольдә торучы затка (аның вазыйфаи затларына) административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 19.5 статьяның 4 өлешендә каралган административ хокук бозу кылган өчен Контроль орган тарафыннан төзелгән административ хокук бозулар беркетмәләре нигезендә чыгарылган административ җәза билгеләү турында карар саны.

[16] Контроль объектларын хәвеф-хәтәр категориясенә кертүнең күрсәтелгән критерийлары үрнәк характерга ия.

ТР Әлки муниципаль
районы Советының
2011 елның 1
ноябрендәге 71
номерлы карарына
2 нче кушымта

Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәҗбүри таләпләрне бозуның хәвеф-хәтәр индикаторлары исемлеге[17]

1. контрольдә торучы зат эшчәнлегендә түбәндәге мәҗбүри таләпләрдән бер генә тайпылыш булса да булуы турында Контроль органга күпфатирлы йортта бина милекчесе булган граждан яисә оешмадан, күпфатирлы йорттан файдаланучы гражданнан мөрәҗәгать, дәүләт хакимияте органнарыннан, җирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан мәгълүмат керү:

а) күпфатирлы йортта торак бинаны торак булмаган бинага һәм торак булмаган бинаны торакка күчерү тәртибенә;

б) күпфатирлы йортта биналарны яңадан планлаштыру һәм (яки) үзгәртеп коруны гамәлгә ашыру тәртибенә;

в) күпфатирлы йортларда һәм торак йортларда милекчеләргә һәм файдаланучыларга коммуналь хезмәтләр күрсәтүгә;

г) күпфатирлы йортларда инвалидлар өчен мөмкинлекләрне тәэмин итмәүгә;

д) күпфатирлы йортлар белән идарә итүне гамәлгә ашыручы юридик затларның авария-диспетчерлык хезмәтен гамәлгә ашыру өлешендә эшчәнлегенә;

е)йорт эчендәге һәм фатир эчендәге газ җиһазларын кулланганда һәм карап тотканда куркынычсызлыкны тәэмин итүгә.

Әлеге индикатор булу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүнең турыдан-туры янавын күрсәтә һәм 2020 елның 31 июлендәге «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлеше нигезендә планнан тыш тикшерү чарасын үткәрү өчен нигез булып тора

2. Әлеге мөрәҗәгать кергәнче бер ел дәвамында Контроль орган тарафыннан контрольдә торучы затка шундый ук мәҗбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр игълан ителгән очракта, Контроль органга күпфатирлы йортта бина милекчесе булган граждан яисә оешмадан, күпфатирлы йорттан файдаланучы гражданнан мөрәҗәгать, дәүләт хакимияте органнарыннан, җирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан Россия Федерациясе Торак кодексының 20 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән мәҗбүри таләпләрне бозу фактлары турында, әлеге типтагы индикаторларның 1 пунктында күрсәтелгән мөрәҗәгатьләрдән һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлеше нигезендә планнан тыш контроль чара уздыру өчен нигез булган мөрәҗәгатьләрдән тыш, мәгълүмат керү.

3. Алдагы шундый ук чоры белән чагыштырганда (ай, алты ай, унике ай) һәм (яки) алдагы календарь елының шул ук чоры белән чагыштырганда, контроль орган адресына күпфатирлы йортта биналарның милекчеләре булган гражданнардан яки оешмалардан, күпфатирлы йорттагы бинадан файдаланучы булган гражданнардан, дәүләт хакимияте органнарыннан, җирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан Россия Федерациясе Торак кодексының 20 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән мәҗбүри таләпләрне бозу фактлары турында ике тапкыр һәм аннан күбрәккә арткан мөрәҗәгатьләр саны (ай, алты ай, унике ай).

4. Өч ай дәвамында күпфатирлы йортта биналарның милекчеләре булган граждан яки оешма, күпфатирлы йорттагы бинадан файдаланучы граждан, дәүләт

[17] Күрсәтелгән хәвеф-хәтәр индикатор исемнәре һәм күрсәткечләре, параметрлар, сайланган параметрлар өчен нормаль халәт күрсәткечләре (бәяләү критерийлары), үлчәү берәмлеге якынча характерда.

хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, массакүләм мәгълүмат чаралары һәм торак-коммуналь хуҗалыкның дәүләт мәгълүмат системасында контрольдә торучы зат тарафыннан урнаштырылган мәгълүматларның (белешмәләрнең) биштән артык фактның туры килмәвен ачыклау.

ТР Әлки муниципаль районы
Советының
2011 елның 1 ноябрендәге 71
номерлы карарына
3 нче кушымта

Муниципаль торак контроленең төп күрсәткечләре һәм аның максатчан күрсәткечләре, муниципаль торак контроле өчен индикатив күрсәткечләр[18]

Күрсәткеч номеры	Күрсәткеч атамасы	Исәпләү формуласы	Комментарии (әһәмияттәге интерпретация)	Күрсәткечнең база әһәмияте	Күрсәткечне халык ара чагыштыру	Күрсәткечләрнең максатчан күрсәткечләре			Күрсәткечләр күрсәткечләрен билгеләү өчен мәгълүматлар чыганаклары	Күрсәткече (ул булганда) булган стратегик планлаштыру документлары турында белешмәләр
						узган ел	агымдагы ел	киләсе ел		
	ТӨП КҮРСӘТКЕЧЛӘР									
1	**Законда саклана торган кыйммәтләргә зыянны (зарар) минимальләштерү дәрәҗәсен чагылдыра торган күрсәткечләр, зыян (зарар)китерүнең куркынычын бетерү дәрәҗәсе**									
1.1.	Күпфатирлы йортлардагы һәм торак йортлардагы урыннар милекчеләренә һәм кулланучыларына коммуналь хезмәтләр күрсәтүне гамәлгә ашыручы оешмаларның һәм оешмаларның мәҗбүри таләпләрен бозулары нәтиҗәсендә гражданнарга, оешмаларга һәм дәүләткә китерелгән матди зыян тулаем региональ продукт процентларында	Сп*100/ ВРП	Сп - күпфатирлы йортларда һәм торак йортларда урын милекчеләренә һәм кулланучыларга коммуналь хезмәтләр күрсәтүне гамәлгә ашыручы оешмалар тарафыннан мәҗбүри таләпләрне бозулары нәтиҗәсендә граждан, оешма һәм дәүләткә законсыз исәпләнгән түләү суммасы, млн. сум;ВРП -расланган тулаем төбәк продукты, млн. сум; Исәпкә күрсәткечнең 1 йөздән дә ким булмаган күрсәткече (өтердән соң ике билге) алына, күрсәткечләр төгәллеге 1 йөзеннән кимрәк нульгә тигезләнә.						Контроль органның статистик мәгълүматлары: күрсәтмә журналы, статистик мәгълүматларны тикшерү реестры	

[18] Контроль төренең күрсәтелгән төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр үрнәк характерда

1.2.	Гражданнарның тормышына, сәламәтлегенә зыян китерүгә китергән мәҗбүри таләпләрне бозу очракларының ачыкланган гомуми саныннан өлеше	КСВ*100% / Ксн	Кспв-гражданнарның тормышына, сәламәтлегенә зыян китергән, суд карарлары белән расланган мәҗбүри таләпләрне бозу очраклары саны; Ксн - тикшерү нәтиҗәләре буенча ачыкланган мәҗбүри таләпләрне бозу очракларының гомуми саны						Контроль органның статистик мәгълүматлары; "Гадел хөкем» РФ ДАС мәгълүматлары.	
	ИНДИКАТИВ КҮРСӘТКЕЧЛӘР									
2	**Контроль эшчәнлекне мониторинглау, аны анализлау, гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган проблемаларны ачыклау өчен кулланыла торган, зыян (зарар) китерү хәвеф - хәтәрне бетерү һәм хезмәт, матди һәм финанс ресурслары күләме арасындагы нисбәтне характерлаучы аларның барлыкка килү сәбәпләрен ачыклау, шулай ук контрольдә тотыла торган затлар эшчәнлегенә кысылу дәрәҗәсе күрсәткечләре**									
	2.1. Контрольдә торучы зат белән үзара бәйләнештә контроль чаралар									
2.1.1.	Билгеләнгән срокларда муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру кысаларында үткәрелгән контроль чараларның гомуми санына карата үткәрелгән муниципаль торак контроле кысаларында контроль чаралар өлеше	Пву*100% / Пок	Пву-билгеләнгән срокларда үткәрелгән муниципаль торак контроле кысаларында контроль чаралар саны Пок - муниципаль торак контроле кысаларында үткәрелгән тикшерү чараларының гомуми саны						Контроль органның статистик мәгълүматлары	
2.1.2.	Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру барышында муниципаль торак контроле органы биргән күрсәтмәләрнең гомуми санына карата суд тәртибендә законсыз дип танылган күрсәтмәләрнең өлеше	ПРн*100% / ПРо	ПРн - суд тәртибендә законсыз дип табылган күрсәтмәләр саны; Про- муниципаль торак контроле барышында бирелгән күрсәтмәләрнең гомуми саны						Контроль органның статистик мәгълүматлары	
2.1.3.	Муниципаль торак контроле кысаларында үткәрелгән нәтиҗәләре дөрес түгел дип танылган контроль чаралар өлеше	Ппн*100% / Пок	Ппн-нәтиҗәләр дөрес түгел дип табылган контроль чараларның саны; Пок - унипиипаль торак контроле кысаларында үткәрелгән тикшерү чараларының гомуми санына карата						Контроль органның статистик мәгълүматлары	

2.1.4.	Муниципаль торак контроле органы тарафыннан уздыру тәртибе турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен бозып үткәрелгән контроль чараларның, мондый контроль чараларны гамәлгә ашырган муниципаль торак контроле органы вазыйфаи затларына карата ачыклану нәтиҗәләре буенча күрелгән дисциплинар, административ җәза чараларның, үткәрелгән контроль чараларның гомуми саныннан өлеше	Псн*100% /Пок	Псн – муниципаль торак контроле кысаларында үткәрү тәртибе турында РФ законнары таләпләрен бозып үткәрелгән һәм мондый контроль чараларны гамәлгә ашырган муниципаль торак контроле органы вазыйфаи затларына карата дисциплинар, административ җәза чаралары күрелгән контроль чараларның саны Пок- - муниципаль торак контроле кысаларында үткәрелгән тикшерү чараларының гомуми саны						Контроль органның статистик мәгълүматлары	
	2.2. Контрольдә торучы зат белән үзара бәйләнешсез тикшерү чаралары									
2.2.1.	Контроль чараларның гомуми саны	инспекциянең статистик мәгълүматлары	Муниципаль торак контроле органнарының статистик мәгълүматлары						Контроль органның статистик мәгълүматлары	
2.2.2.	муниципаль торак контроле органы тарафыннан контроль чаралар нәтиҗәләре буенча бирелгән күрсәтмәләрнең гомуми санына карата суд тәртибендә законсыз дип танылган күрсәтмәләр өлеше	ПРМБВн*100% / ПРМБВо	ПРМБВн-тикшерү чаралары нәтиҗәләре буенча суд тәртибендә законсыз дип танылган муниципаль торак контроле органы тарафыннан бирелгән күрсәтмәләрнең саны ПРМБВо - контроль чаралары нәтиҗәләре буенча бирелгән күрсәтмәләрнең саны						Контроль органның статистик мәгълүматлары	